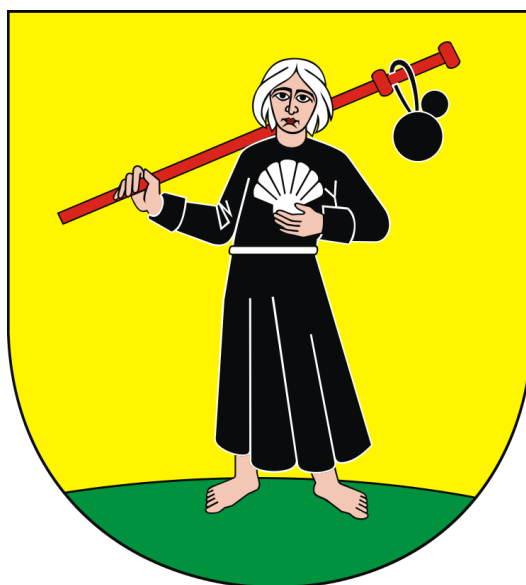

OCENA AKTUALNOŚCI

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Morąg

URZĄD MIEJSKI W MORĄGU

11-300 Morąg
ul. 11 Listopada 9

Morąg, 2016 r.

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	4
1. Podstawa prawna opracowania.....	4
2. Cel opracowania	4
3. Metodyka opracowania	4
4. Zakres opracowania.....	6
II. Charakterystyka gminy Morąg	6
III. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Morąg	8
1. Procesy demograficzne	8
1.1 Stan ludności i gęstość zaludnienia	8
1.2 Struktura ludności wg płci i wieku.....	10
1.3 Przyrost rzeczywisty	12
2. Mieszkalnictwo	13
3. Infrastruktura techniczna sieciowa.....	14
3.1 Zaopatrzenie w wodę	14
3.1 Odprowadzenie ścieków	15
3.1.1 Aglomeracja ściekowa	15
3.1.2 Kanalizacja sanitarna	15
4. Infrastruktura techniczna drogowa.....	16
5. Gospodarka odpadami.....	16
6. Plany odnowy miejscowości	17
IV. Analiza zmian uwarunkowań zewnętrznych w rozwoju gminy Morąg	18
1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego	18
2. Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-łławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025	19
3. Zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	19
4. Zmiany prawne w otoczeniu planowania przestrzennego.....	20
4.1 Zmiany uwarunkowań w zakresie ochrony przyrody	21
4.1.1 Obszary chronionego krajobrazu	21
4.1.2 Obszary Natura 2000	22
4.1.3 Użytki ekologiczne	23
4.1.4. Pomniki przyrody	23
4.2 Zmiany uwarunkowań w zakresie ochrony zabytków.....	24
4.3 Zmiany uwarunkowań w zakresie rewitalizacji	26
4.4 Zmiany uwarunkowań w zakresie prawa geologicznego i górniczego.....	27
4.5 Zmiany uwarunkowań w zakresie usług i sieci telekomunikacyjnych	28
V. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	29
1. Analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Morąg w latach 2013-2015	29
2. Analiza wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Morąg w latach 2013-2015	32
VI. Analiza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	35
1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	35
2. Analiza wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planów miejscowych	40
3. Podjęte uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	42
VII. WNIOSKI	43
VIII. DANE KOŃCOWE	44
1. Spis tabel	44

2.	Spis rysunków	45
3.	Spis wykresów	45
4.	Spis załączników.....	45

I. Wprowadzenie

1. Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną niniejszego opracowania jest art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.). Zgodnie z art. 32 ww. ustawy w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych Burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Burmistrz przekazuje radzie gminy wyniki powyższych analiz, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, prowadzące do ich zmiany.

2. Cel opracowania

Celem opracowania jest ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miejsko-wiejskiej Morąg oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego leżących w jej granicach w szczególności w kontekście zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Ocenę dokonano w oparciu o analizę zmian w zagospodarowaniu gminy, analizę wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także biorąc pod uwagę przebieg dotychczasowych prac planistycznych. Opracowanie ma na celu zidentyfikowanie potrzeb zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ocenę potrzeb sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zoptymalizowanie działań w zakresie planowania przestrzennego. Wyniki przeprowadzonej oceny będą stanowiły bazę do kreowania polityki przestrzennej gminy Morąg oraz wskażą czy obowiązujące dokumenty spełniają swoje podstawowe zadania.

3. Metodyka opracowania

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda polega na dokonaniu oceny stanu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg, próbie zidentyfikowania istniejących i oczekiwanych przez właścicieli nieruchomości procesów zmiany zagospodarowania na jej poszczególnych obszarach. Zachodzące procesy przeanalizowano w kontekście nowych uwarunkowań w tym wynikających ze zmieniających się przepisów prawa oraz ewentualnie złożonych wniosków w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W analizie

uwzględniono również wpływ na zagospodarowanie przestrzenne wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Tym samym zidentyfikowano obszary o największym ruchu inwestycyjnym, wymagające szczególnego monitorowania oraz ewentualnego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania materiały źródłowe stanowiły:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego przyjęty uchwałą nr VII/164/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 maja 2015 r,
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 przyjęta uchwałą nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. wraz ze zmianami wynikającymi z uchwały nr XXIX/573/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 sierpnia 2013 r.,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Morąg na lata 2016-2024 przyjęta uchwałą nr XVI/213/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2015 roku,
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg obszar miasta i tereny wiejskie przyjęta uchwałą nr L/797/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 7 listopada 2014 roku,
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg obszar miasta i obszary wiejskie przyjęta uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 roku,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmiany na terenie miasta i gminy Morąg,
- Uchwały Rady Miejskiej w Morągu w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Lokalny Program Rewitalizacji miasta Morąg do roku 2023 przyjęty uchwałą nr XVIII/16 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 marca 2016 r,
- Program Opieki nad Zabytkami gminy Morąg na lata 2014-2018 przyjęty uchwałą nr XLVI/725/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29 maja 2014 r,
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Morąg na lata 2016 – 2020 przyjęta uchwałą nr XIII/163/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27 października 2015 r,
- Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko przyjęta uchwałą nr XI/131/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 sierpnia 2015 r,

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostródzkiego na lata 2008 – 2020 przyjęta uchwałą nr XXVII/120/2008 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 9 grudnia 2008 r.,
- Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla powiatu ostródzkiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 przyjęta uchwałą nr XIII/90/2011 Rady Powiatu w Ostródzie z dnia 30 listopada 2011 r.,
- Plany odnowy miejscowości w gminie Morąg,
- Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy na terenie gminy Morąg,
- Wnioski o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4. Zakres opracowania

Zakres opracowania obejmuje obszar miejski i wiejski gminy Morąg. Ze względu jednak na krótki okres, jaki upłynął od opracowania ostatniej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmującej tekst jednolity studium wraz rysunkiem obszaru miejskiego gminy Morąg przyjętej uchwałą nr L/797/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 7 listopada 2014 roku oraz uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg przyjętej uchwałą nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2014 r., przede wszystkim analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym poddano obszar wiejski gminy Morąg. Ostatnia zmiana studium obejmująca obszar wiejski gminy Morąg została podjęta uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r., w związku z czym zakres czasowy analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wyznaczono na dzień powyższej zmiany.

II. Charakterystyka gminy Morąg

Gmina miejsko-wiejska Morąg położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Pod względem podziału administracyjnego gmina wchodzi w skład powiatu ostródzkiego, do którego należą również gmina miejska Ostróda (siedziba władz powiatu), gminy miejsko-wiejskie: Miłomłyn, Morąg, Miłakowo oraz gminy wiejskie: Dąbrówno, Grunwald, Łukta, Małyty i Ostróda. Gmina Morąg od północy graniczy z gminami Pasłęk i Godkowo wchodzącymi w skład powiatu elbląskiego, od zachodu z gminą Miłakowo i Świątki należącą do powiatu olsztyńskiego, od południa z gminami Łukta i Miłomłyn, a od wschodu z gminą Małyty. Należy ona do dużych gmin – zajmuje powierzchnię ok. 311 km², co stanowi ok. 17,6% powierzchni powiatu ostródzkiego i ok. 1,3% powierzchni województwa. Gmina Morąg swym zasięgiem obejmuje miasto Morąg podzielone na osiem jednostek pomocniczych (osiedli): Zatorze, Kolonia Robotnicza, Kolonia Warszawska, Kwiatowa, Stare Miasto, Kujawska, Pułaskiego, Sienkiewicza oraz 29 sołectw na obszarze wiejskim: Antoniewo, Bogaczewo,

Bożęcin, Bramka, Chojnik, Gubity, Gulbity, Jędrychówko, Jurki, Kretowiny, Kruszewnia, Królewo, Łączno, Maliniak, Niebrzydowo Wlk., Raj, Rolnowo, Ruś, Słonecznik, Strużyna, Tątlawki, Wilnowo, Złotna, Żabi Róg, Markowo, Zawroty, Nowy Dwór, Kalnik, Wenecja.

Miasto Morąg charakteryzuje się bogatym dorobkiem historycznym i kulturowym, a prawa miejskie prawdopodobnie otrzymało w 1327 roku. Zostało ono ulokowane w bardzo dogodnych warunkach obronnych, na wzniesieniu, na północ od zamku. Położenie Morağa na ważnych szlakach komunikacyjnych spowodowało napływ ludności, co pociągało za sobą rozwój przestrzenny miasta. O jego wielowiekowej i ciekawej historii świadczą liczne zabytki, jak kościół farny, ratusz miejski czy pałac. Ciekawe zabytki architektoniczne można spotkać również w miejscowościach leżących na terenie gminy. W Bożęcinie znajduje się klasycystyczny pałac z XIX wieku, w Chojniku, Kalniku i Słoneczniku barokowe kościoły, w Markowie pozostałości renesansowego pałacu, natomiast w Wenecji pałac z przełomu XVII i XVIII wieku, kuźnię z XVIII wieku oraz starą szkołę z przełomu XIX i XX stulecia.

Rysunek nr 1. Położenie gminy Morąg na tle wybranych ośrodków miejskich.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie maps.google.pl

Obecnie zewnętrzne drogowe powiązania komunikacyjne miasta i gminy zapewniają przebiegające przez teren gminy i krzyżujące się na terenie miasta drogi o znaczeniu wojewódzkim: nr 519 łącząca Morąg ze Starym Dzierzgoniem (woj. pomorskie), nr 527 z Dzierzgonia (woj. pomorskie) do Olsztyna i nr 528 prowadząca z Ornety (pow. lidzbarski) do Morağa oraz sieć dróg powiatowych. W pobliżu gminy zlokalizowana jest droga krajowa nr 7 prowadząca z Gdańska przez Warszawę do granicy ze Słowacją. Przez teren gminy przebiega

również zelektryfikowana jednotorowa linia kolejowa nr 220, łącząca stację Olsztyn Główny ze stacją Bogaczewo.

Podstawowym walorem charakteryzowanego obszaru jest środowisko geograficzno-przyrodnicze. Gmina Morąg znajduje się w całości na terenie mezoregionu fizycznogeograficznego zwanego Pojezierzem Iławskim, będącego częścią Pojezierza Wschodniopomorskiego. Obszar gminy charakteryzuje się lekko falistą rzeźbą terenu. Taka forma krajobrazu, bogata w rzeźbę morenową to efekt wcześniejszej działalności lodowca i jego wód roztopowych fazy pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego. Na przedpolu moren morąskich mamy do czynienia ze znacznym rozwojem sandrów. Wody roztopowe, które wydostały się na zewnątrz, odpływały głównie wzdłuż rynny jeziora Narie, tworząc rozległe tereny sandrowe zwane sandrem ostródzkim. Tym samym ważnym elementem krajobrazu gminy Morąg są wody powierzchniowe, a w szczególności jeziora, pomimo że zajmują relatywnie niedużą powierzchnię. Za najbardziej urokliwe uchodzi Jezioro Narie posiadające urozmaiconą linię brzegową. Rozciągłość jeziora z północy na południe wynosi prawie 10 km, natomiast szerokość jest zmienna i waha się od 150 m w części północnej do ponad 3 km w części środkowej na wysokości miejscowości Bogaczewo. Na jeziorze znajduje się 19 wysp, liczne zatoki i półwyspy. Usytuowane nad jeziorem Narie ogólnodostępne kompleksy wypoczynkowe w Kretowinach i Bogaczewie sprzyjają rozwojowi turystyki o zróżnicowanym charakterze. Miejską atrakcją stanowi natomiast graniczące od północnego wschodu z miastem Morąg jezioro Skiertąg. Na południowo-zachodnim krańcu miasta Morąg znajduje się zasługujące na uwagę rozległe bagienne obniżenie zwane Rozlewiskiem Morąskim posiadające status użytku ekologicznego. Obecnie teren ten poddano rekultywacji, wybudowano nową groblę, powstały dwie wieże widokowe, ustawiono tablice edukacyjne tworząc ścieżkę edukacyjną.

III. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Morąg

1. Procesy demograficzne

1.1 Stan ludności i gęstość zaludnienia

Obszar wiejski gminy Morąg wg danych GUS na koniec 2014 r. zamieszkiwało 10 599 osób, co stanowiło 9,96% ludności powiatu ostródzkiego oraz 0,73% ludności województwa warmińsko-mazurskiego. W tym samym roku gęstość zaludnienia na analizowanym obszarze kształtowała się na podobnym poziomie jak przeciętna gęstość zaludnienia obszarów wiejskich powiatu ostródzkiego - odpowiednio 35 i 31 osób na 1 km² ich powierzchni. Z kolei na 1 km² powierzchni obszarów wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego przypadało 25 osób, w związku z czym gęstość zaludnienia tych obszarów była niższa od wskazanych powyżej.

Rysunek nr 2. Rozmieszczenie jednostek osadniczych w gminie Morąg.

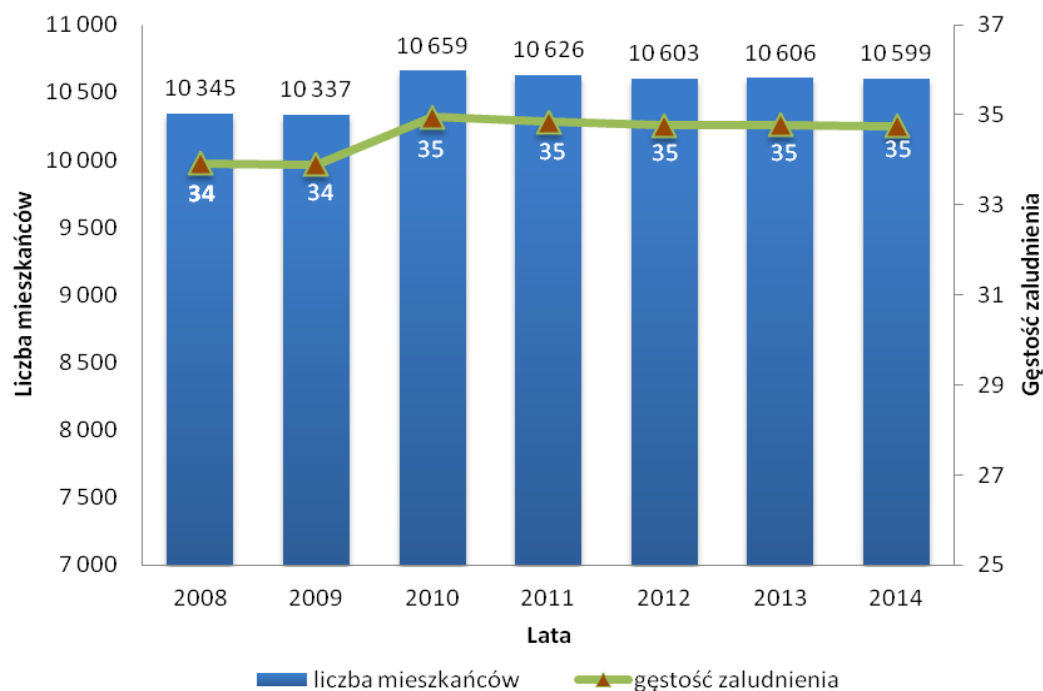
Źródło: www.morag.pl

Sieć osadniczą gminy tworzy 47 miejscowości, z których 29 pełni funkcję sołectwą. Na omawianym obszarze przeważają typowe wiejskie jednostki osadnicze o wielkości od około 100 do 500 mieszkańców. Największą liczbą mieszkańców charakteryzuje się miejscowość Żabi Róg, którą zamieszkuje 1201 osób. Do mniejszych miejscowości, aczkolwiek zamieszkiwanych przez więcej niż 500 osób należy zaliczyć: Słonecznik - 855 mieszkańców, Łączno - 603 mieszkańców, Jurki - 593 mieszkańców. Na terenie gminy występują także niewielkie jednostki osadnicze, w których zamieszkuje mniej niż 40 osób tzn. Prošno - 37 mieszkańców, Wola Kudypaska - 37 mieszkańców, Prętki - 28 mieszkańców, Białka - 26 mieszkańców, Obuchowo - 21 mieszkańców, Piłąg - 17 mieszkańców i Zbożne - 8 mieszkańców. Rozmieszczenie większości jednostek osadniczych w gminie Morąg zostało przedstawione na **rysunku nr 2**.

W trakcie analizowanego okresu, z wyjątkiem lat 2008 i 2009, liczba mieszkańców oraz gęstość zaludnienia gminy Morąg utrzymują się na zbliżonym poziomie. Jednocześnie od 2010 r. obserwuje się spadek liczby mieszkańców miasta Morąg, co w powiązaniu z sukcesywnym

uzbrajaniem terenów gminy stanowi jeden z czynników migracyjnych z obszaru miasta do gminy. Należy przy tym podkreślić, że dane statystyczne od 2010 r. opracowywane są przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r., a dane statystyczne lat wcześniejszych przy uwzględnieniu Spisu Powszechnego z 2002 r.

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców oraz gęstość zaludnienia w gminie Morąg – obszar wiejski w latach 2008-2014.

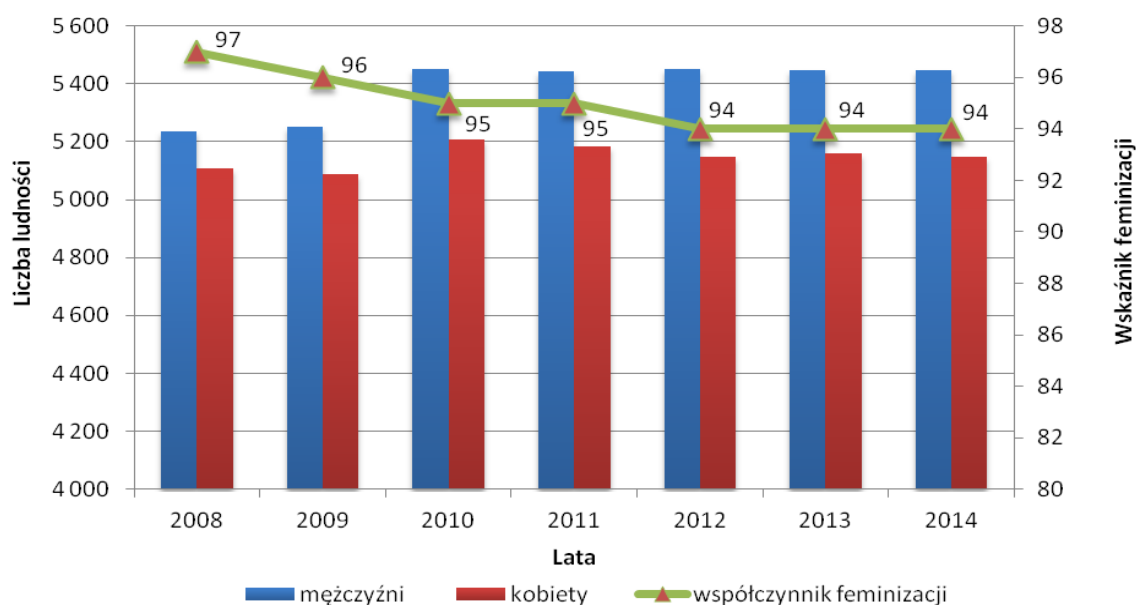
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.2 Struktura ludności wg płci i wieku

W 2014 r. w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru wiejskiego gminy Morąg kobiety stanowiły 48,6 %. Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypadało 94 kobiety. Jest to typowa sytuacja dla większości polskich obszarów wiejskich, które z reguły charakteryzują się większą mobilnością kobiet w wieku produkcyjnym, co prowadzi do zaburzeń struktury ludnościowej wg płci. Ze względu na naturalne tendencje procesów ludnościowych tj. większą długość życia wśród kobiet naturalna jest niewielka nadwyżka kobiet nad populacją mężczyzn, co widać na przykładzie miasta Morąg. Współczynnik feminizacji obszaru wiejskiego gminy Morąg był bowiem znacznie niższy od współczynnika feminizacji miasta Morąg, który wyniósł 107 w 2014 r.

Na początku analizowanego okresu współczynnik feminizacji obszaru wiejskiego gminy Morąg wykazywał trend spadkowy, jednak od 2012 r. utrzymuje się on na tym samym poziomie. Nie należy przypuszczać, żeby w ciągu najbliższych lat w strukturze populacyjnej obszaru wiejskiego gminy Morąg notowana będzie przewaga kobiet. Powyższe dane przedstawione zostały również na **wykresie nr 2**.

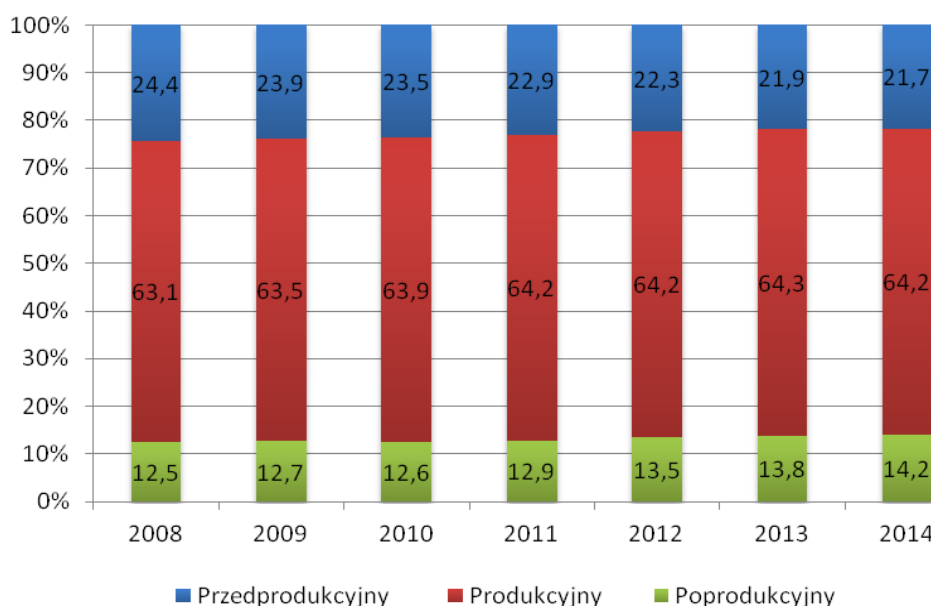
Wykres nr 2. Ludność obszaru wiejskiego gminy Morąg według płci w latach 2008 – 2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najważniejszym miernikiem struktury płci, jest jednak wskaźnik feminizacji liczony dla grup ludności w wieku rozrodczym (od 15 do 39 lat), który na obszarze wiejskim gminy Morąg wyniósł 91 kobiet na 100 mężczyzn. Jest to niekorzystna sytuacja, oznaczająca istnienie dużych liczebnych dysproporcji płci, co wpływa na zahamowanie rozwoju demograficznego, ze względu na fakt, że grupy te skupiają największy odsetek liczby zawieranych małżeństw i urodzeń.

Wykres nr 3. Udział procentowy ludności wg ekonomicznych grup wieku na obszarze wiejskim w gminie Morąg w latach 2000 - 2008.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W ostatnich dziesięcioleciach w Polsce coraz silniej zaznacza się zjawisko starzenia się społeczeństwa. Starzenie jest elementem funkcjonowania człowieka, jednak coraz wyższa jakość życia oraz dłuższy czas jego trwania powodują, że społeczeństwo starzeje się intensywniej niż kiedyś. Oznacza to, że w jego strukturze coraz większy odsetek stanowią ludzie starsi, natomiast najmłodsze grupy wiekowe mają coraz mniejszy udział. Zjawisko starzenia się cechuje również społeczeństwo obszaru wiejskiego gminy Morąg, w którym zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz rośnie w wieku poprodukcyjnym, co przedstawione zostało na **wykreście nr 3**.

W latach 2008-2014 wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym systematycznie się zwiększał. Wskaźnik ten wzrósł od poziomu 51,2 w 2008 r. do poziomu 65,3 w 2014 r. Podobny trend wykazywał wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, który wzrósł z poziomu 19,8 w 2008 r. do poziomu 22,1 w 2014 r. W trakcie charakteryzowanego okresu w nieznacznym stopniu zmniejszyła się natomiast wartość wskaźnika ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2008 r. omawiany wskaźnik wynosił 58,5, a w 2014 r. wynosił już 55,8 osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela nr 1. Wskaźniki obciążenia demograficznego na obszarze wiejskim w gminie Morąg w latach 2008 – 2014.

Lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,5	57,6	56,5	55,8	55,8	55,5	55,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	51,2	53,1	53,4	56,1	60,3	62,9	65,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	19,8	20,0	19,7	20,0	21,0	21,4	22,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.3 Przyrost rzeczywisty

Przyrost rzeczywisty daje pełny obraz dynamiki zmiany liczby mieszkańców gminy Morąg. Jest wyliczany poprzez zestawienie przyrostu naturalnego ze współczynnikami migracji. Stanowi sumę wielkości przyrostu naturalnego i salda migracji. Obszar wiejski gminy Morąg w latach 2008-2014, co przedstawione zostało w **tabeli nr 2** charakteryzował się zróżnicowanym przyrostem rzeczywistym. Wartość dodatnią przyjmował w roku 2008, 2010 oraz w latach 2013-2014, natomiast w pozostałych współczynnik ten przyjmował wartość ujemną. Utrzymujący się w ostatnich latach niski przyrost rzeczywisty jest zjawiskiem niekorzystnym, ponieważ prowadzić może do wyludniania się obszaru wiejskiego gminy Morąg oraz starzenia się społeczeństwa. Dane dotyczące przyrostu rzeczywistego mają odzwierciedlenie w liczbie ludności gminy Morąg.

Tabela nr 2. Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego na obszarze wiejskim w gminie Morąg w latach 2008 – 2014.

Lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,0	1,1	6,2	3,2	3,5	2,2	0,5
saldo migracji na 1000 mieszkańców	-1,0	-3,1	1,8	-6,3	-5,2	-1,4	0,8
przyrost rzeczywisty na 1000 mieszkańców	1,0	-2,0	8,0	-3,1	-1,7	0,8	1,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2. Mieszkalnictwo

Na sytuację mieszkaniową oddziałuje wiele czynników, wśród których do najważniejszych zalicza się zasoby mieszkaniowe, powierzchnię użytkową, tempo rozwoju budownictwa mieszkaniowego itp. Zasoby mieszkaniowe na terenie obszaru wiejskiego gminy Morąg w 2014 r. wynosiły 2 904 mieszkań, w których znajdowało się 11 621 izb, o łącznej powierzchni 230 353 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 79,3 m², a na jedną osobę przypadało 21,7 m².

W latach 2008-2014 zasoby mieszkaniowe na obszarze wiejskim gminy Morąg uległy zwiększeniu. Wzrosła również liczba izb o 806 oraz powierzchnia użytkowa mieszkań o 21 726 m². W trakcie analizowanego okresu przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wzrosła o 6,1 m², a powierzchnia użytkowa jaka przypada na jednego mieszkańca gminy Morąg wzrosła o 1,5 m².

Tabela nr 3. Sytuacja mieszkaniowa na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
mieszkania	2 852	2 872	2 769	2 785	2 814	2 857	2 904
izby	10 815	10 933	10 933	11 008	11 166	11 384	11 621
powierzchnia użytkowa mieszkań	208 627	211 733	213 680	215 689	219 385	224 440	230 353
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	73,2	73,7	77,2	77,4	78,0	78,6	79,3
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	20,2	20,5	20,0	20,3	20,7	21,2	21,7
mieszkania na 1000 mieszkańców	275,7	277,8	259,8	262,1	265,4	269,4	274,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powyższe wskaźniki kształtują się na porównywalnym poziomie jak dla obszarów wiejskich powiatu ostródzkiego, w których przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła w 2014 r. 77,5 m², natomiast przypadająca na jedną osobę - 23 m². Ponadto na obszarach wiejskich w powiecie ostródzkim na każde 1 000 mieszkańców przypada statystycznie 297,5 mieszkań. Warto natomiast zwrócić uwagę na zróżnicowanie sytuacji mieszkaniowej

w ramach samej gminy Morąg. Otóż mieszkanie w mieście Morąg jest przeciętnie o 20,6 m² mniejsze niż na obszarze wiejskim, a powierzchnia przypadająca na mieszkańca okazuje się bardzo zbliżona (miasto 21,5 m², wieś 21,7 m²).

3. Infrastruktura techniczna sieciowa

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej na obszarze wiejskim w gminie Morąg zgodnie z danymi GUS na 2014 r. wynosiła 261,1 km. Dzięki sieci wodociągowej gospodarstwom domowym na analizowanym obszarze zostało dostarczone 313,6 dam³ wody. Z wody dostarczonej gospodarstwom domowym skorzystało w tym samym roku 9873 osób, co odpowiadało ok. 93,1 % ogółu ludności obszaru wiejskiego gminy Morąg. W 2014 roku stopień zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynosił 29,6 m³.

Tabela nr 4. Rozwój sieci wodociągowej na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Lata	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	240,9	240,9	252,3	256,8	257,0	258,6	261,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1 947	-	2 002	2 022	2 055	2 100	2 143
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	262,3	271,1	280,2	305,6	260,4	263,9	313,6
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	7 577	8 436	8 699	8 685	8 697	8 729	9 873
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	24,9	25,8	26,4	28,7	24,5	24,9	29,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jak wynika z danych przedstawionych w **tabeli nr 4** powzięte inwestycje w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej doprowadziły do sukcesywnego wzrostu długości sieci wodociągowej w latach 2008-2014. Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na terenie omawianego obszaru rośnie proporcjonalnie do długości czynnej sieci rozdzielczej. W rezultacie na przestrzeni 8 lat liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych wzrosła z 1947 do 2143. Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości korzystania z sieci wodociągowej zaopatrują się w wodę ze studni kopanych. Woda dostarczana z sieci wodociągowej oraz ze studni kopanych pozwala na wystarczające pokrycie zapotrzebowania obszarów wiejskich gminy Morąg w wodę.

3.1 Odprowadzenie ścieków

3.1.1 Aglomeracja ściekowa

Aglomeracja Morąg z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Jędrychówko w dotychczasowym kształcie została wyznaczona uchwałą nr XXII/427/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2012 r. poz. 3634). W jej skład zostały włączone miasto Morąg oraz następujące miejscowości z terenu gminy Morąg: Białka, część miejscowości Bogaczewo, Bramka, Dury, część miejscowości Gulbity, Jurecki Młyn, część miejscowości Kretowiny, część miejscowości Kruszewnia, Lusajny Małe, Maliniak, część miejscowości Niebrzydowo Wielkie, Plebania Wólka, Ruś, Silin, część miejscowości Wilnowo, Woryty Morąskie, Zawroty, część miejscowości Żabi Róg. Równoważną liczbę mieszkańców (RLM) aglomeracji określono na poziomie 21 747. Burmistrz Morąga pismem z dnia 7 maja 2014 r. wystąpił z wnioskiem o zmianę wskaźnika RLM aglomeracji Morąg z uwagi na jego dezaktualizację. W przedmiotowej sprawie wystąpił przypadek zmiany koncentracji zaludnienia i zmiany wielkości ładunku zanieczyszczeń pochodzącego z przemysłu, przy jednoczesnym braku wpływu tych zmian na obszar i granice aglomeracji oraz zakres planowanych inwestycji. Z uwagi na powyższe, zgodnie z uchwałą nr III/54/14 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. zmieniającą uchwałę nr XXII/427/12 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Morąg oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Morąg (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 383) dokonano aktualizacji równoważnej liczby mieszkańców w wysokości 34 353. Bez zmian pozostał załącznik do dotychczasowej uchwały przedstawiającej obszar i granice aglomeracji Morąg oznaczone na mapie w skali 1:25 000.

Jak już zostało wspomniane oczyszczalnia ścieków dla aglomeracji Morąg znajduje się w miejscowości Jędrychówko w gminie Morąg. Inwestycja ta została sfinansowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska oraz Duńską Agencję Ochrony Środowiska i stanowiła gminną inwestycję przekazaną Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Morągu w 2000 r. Zmieniające się technologie w dziedzinie oczyszczania ścieków spowodowały, iż zaawansowane technologie sprzed co najmniej 10-ciu lat stały się mniej efektywne. Wchodzące na rynek coraz bardziej nowoczesne urządzenia oraz stale zmieniające się parametry ścieków zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym dały podstawę do przeprowadzenia modernizacji i rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków w Jędrychówku, która zakończyła się w 2015 r.

3.1.2 Kanalizacja sanitarna

Według danych GUS w 2014 roku z sieci kanalizacyjnej na obszarze wiejskim gminy Morąg korzystało 5 471 osób, co stanowiło ok. 51,6 % mieszkańców analizowanego obszaru. W tym samym roku długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 86,5 km. Dane te świadczą o znaczącej

rozbudowie sieci kanalizacyjnej, bowiem jeszcze w 2008 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła jedynie 49,7 km. W 2008 roku istniało 696 podłączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Natomiast w 2014 roku odnotowano już 1083 tego typu podłączeń. Siecią kanalizacyjną zostało odprowadzonych w 2008 r. 71,1 dam³ ścieków, a w 2014 r. już 105 dam³. Powyższe dane przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela nr 5. Rozwój sieci kanalizacyjnej na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Lata	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	49,7	49,7	50,2	68,1	68,3	78,3	86,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	696	696	712	751	823	944	1 083
ścieki odprowadzone [dam ³]	71,1	80,0	74	82	84	85,0	105,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	3 270	3 267	3 410	3 534	3 775	4 065	5 471

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4. Infrastruktura techniczna drogowa

W trakcie okresu objętego analizą Rada Miejska w Morągu podjęła następujące trzy uchwały w sprawie zaliczenia ulic do kategorii dróg gminnych:

- Uchwałę nr XLIX/786/14 z dnia 25 września 2014 r. - zaliczającą do kategorii dróg gminnych na terenie miasta Morąg ul. Dębową oraz Kardynała Wyszyńskiego,
- Uchwałę nr XVII/230/16 z dnia 12 lutego 2016 r. - zaliczającą do kategorii dróg gminnych na terenie miasta i terenach wiejskich gminy Morąg ul. Słoneczną oraz ul. Moniuszki,
- Uchwałę nr XVII/231/16 z dnia 12 lutego 2016 r. zaliczającą do kategorii dróg gminnych na terenie wiejskich gminy Morąg drogę we wsi Kalnik położoną w obrębie Kalnik na działkach gminnych nr: 548/3, 531, 376, 614, 611/1.

Dwie ostatnie uchwały będą miały moc obowiązującą od 1 stycznia 2017 r.

5. Gospodarka odpadami

W 2010 roku zostało zamknięte składowisko odpadów w Zbożnem, na które trafiały odpady m.in. z terenu miasta i gminy Morąg. Jego zamknięcie było następstwem realizacji strategii Warmińsko-Mazurskiego Planu Gospodarki Odpadami, która wszystkie lokalne składowiska w Zachodnim Rejonie Gospodarki Odpadami zakwalifikowała właśnie do zamknięcia. Do unieszkodliwiania odpadów w tym rejonie przewidziano Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie k. Ostródy, który oddalony jest o ok. 50 km od składowiska

w Zbożnem. Właścicielem powyższego zakładu jest Związek Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko” w skład, którego wchodzi 19 gmin, w tym również gmina Morąg.

Po zamknięciu składowiska odpadów w Zbożnem przystąpiono do jego rekultywacji, która została już zakończona. Do głównym celów powziętej rekultywacji zaliczyć należy zminimalizowanie negatywnego oddziaływania złoża odpadów na wody podziemne poprzez odizolowanie masy odpadowej od odpadów atmosferycznych, wyeliminowanie negatywnego wpływu składowiska na wody powierzchniowe, polepszenie walorów estetycznych otoczenie poprzez wkomponowanie zrekultywowanej czaszy w lokalny krajobraz.

6. Plany odnowy miejscowości

W trakcie analizowanego okresu opracowane zostały Plany Odnowy Miejscowości: Markowo, Królewo, Bogaczewo, Zawroty, Kretowiny, Bramka, Żabi Róg, Kruszewnia, które zostały zatwierdzone uchwałami Rady Miejskiej w Morągu. Każdy Plan Odnowy Miejscowości został stworzony na spotkaniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami. W większości ich realizacja związana była z planowanym ubieganiem się o środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 oraz innych programów pomocowych dla mieszkańców terenów wiejskich. Mają one służyć mieszkańcom do wspólnego działania na rzecz miejscowości. Plany są dokumentami strategicznymi określającymi najważniejsze działania, które mieszkańcy uznali za strategiczne dla swojego otoczenia i stanowią wyraz ich potrzeb. Obejmują one przede wszystkim:

- wykreowanie przestrzeni publicznej na obszarze poszczególnych sołectw poprzez inwestycje w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej,
- rozbudowę i remont infrastruktury technicznej,
- aktywizację i rozwój kulturalny społeczności lokalnej,
- poprawę warunków do rozwoju przedsiębiorczości i system szkoleń zwiększający kwalifikacje pracownicze osób dorosłych.

Przedstawione w Planach Odnowy Miejscowości działania, mają pomóc w rozwiązywaniu problemów, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie cele. Określone w nich kierunki działań na rzecz trwałego, zrównoważonego rozwoju poszczególnych wsi stanowią rekomendacje do formułowania i realizacji programów wdrożeniowych oraz projektów służących osiągnięciu pożądanej jakości życia mieszkańców wsi. W tym celu wdrożone Plany stanowią mogą element aplikacji o współfinansowanie realizacji projektów ze środków zewnętrznych. Plany Odnowy Miejscowości są dokumentami otwartymi, które mogą być aktualizowane w miarę potrzeb wynikających ze zmiany warunków i możliwości działania samorządu (tym samym nastąpiła aktualizacja Planów Odnowy Miejscowości dla Markowa oraz Bogaczewa). Ustalenia zawarte w opracowanych Planach Odnowy Miejscowości mogą stanowić źródło informacji przy sporządzeniu opracowań planistycznych w szczególności w kontekście potrzeb lokalnej

społeczności. Zaangażowanie się mieszkańców miejscowości w opracowywany projekt świadczy o wysokim poziomie ich uczestnictwa w życiu publicznym.

IV. Analiza zmian uwarunkowań zewnętrznych w rozwoju gminy Morąg

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego

Istotna zmiana w uwarunkowaniach zewnętrznych rozwoju gminy Morąg wiąże się ze zmianą planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego, zatwierdzoną uchwałą nr VII/164/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 maja 2015 r. Plan województwa podlega okresowej ocenie, co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku. W jej skład wchodzi raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa, przegląd zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa i ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Wykonana w 2005 r. okresowa ocena dokumentu była podstawą do wszczęcia prac nad projektem planu województwa w 2009 roku, a ocena planu wykonana w 2010 roku potwierdziła potrzebę aktualizacji dokumentu. W uchwalonym planie województwa, uwzględniono wymogi wynikające z „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” oraz zmiany legislacyjne odnoszące się do planowania regionalnego.

Zasadniczą determinantą zmian uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego województwa jest konieczność wdrażania unijnych standardów prawnych i strategiczno-programowych. Nowe przepisy prawa oraz dokumenty wprowadzające w życie unijne wymagania wskazują elementy zagospodarowania przestrzennego na poziomie regionalnym, które wymagają wprowadzenia do planu województwa. Odnoszą się one m.in. do korytarzy transportowych, systemów infrastruktury technicznej oraz odnawialnych źródeł energii, ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego.

Przyjęte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego cele, kierunki polityki i zagospodarowania przestrzennego oraz zasady i działania adresowane są do wszystkich jednostek, które odpowiadają za gospodarowanie przestrzenią regionu. Jego realizacja na poziomie gminy Morąg możliwa będzie głównie poprzez uwzględnianie ustaleń planu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wśród najważniejszych zadań związanych z realizacją inwestycji celu publicznego na terenie gminy Morąg uwzględnionych w Planie zagospodarowania województwa warmińsko-mazurskiego należy wymienić:

- rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 519 na odcinku Małdyty – Morąg,
- modernizację linii kolejowych do odpowiednich prędkości przewozowych, w tym: 81–100km/h na linii Bogaczewo – Olsztyn,
- modernizację linii 110kV Olsztyn Mątki - Morąg oraz linii 110kV Pasłek - Morąg,

- realizację gazociągów wysokiego ciśnienia: relacji Kościerzyna – Olsztyn,
- rewitalizację Kanału Elbląskiego na odcinku – Jezioro Druzno – Miłomłyn, Miłomłyn – Zalewo, Miłomłyn – Ostróda – Stare Jabłonki (56),
- wyniesienie ruchu tranzytowego z obszarów miejskich – budowa obwodnicy Morąga.

2. Zintegrowana Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Łławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025

Podstawą tworzenia obszarów funkcjonalnych są zapisy strategicznych dokumentów krajowych, w szczególności koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Tworzenie obszarów funkcjonalnych i działanie w ich ramach jest charakterystyczne dla nowej polityki przestrzennej, jaka realizowana ma być w obecnej perspektywie budżetowej Unii Europejskiej. Zintegrowane podejście terytorialne w odróżnieniu od podejścia sektorowego - zostało ukierunkowane na wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów określonych nie administracyjnie, a funkcjonalnie. Aby osiągnąć korzyści związane z funkcjonowaniem w ramach obszaru funkcjonalnego, 4 listopada 2013 roku przedstawiciele Gminy Miejskiej Ostróda, Gminy Miejskiej Łława, Gminy Ostróda, Gminy Łława, Gminy Miłomłyn, Gminy Morąg, Powiatu Ostródzkiego oraz partnerów wspierających (organizacji pozarządowych) podpisali umowę partnerstwa w sprawie utworzenia Ostródzko-Łławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Konsekwencją podpisanej umowy było przygotowanie „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ostródzko-Łławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2015-2025” przyjętej uchwałą nr XI/131/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 sierpnia 2015 r., której głównym celem jest wskazanie możliwych kierunków rozwoju współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego tworzącymi obszar funkcjonalny, a także określenie najważniejszych z punktu widzenia Ostródzki-Łławskiego Obszaru Funkcjonalnego przedsięwzięć planowanych do realizacji w bieżącym i kolejnych okresach programowania funduszy unijnych. W dokumencie wyznaczono następujące obszary priorytetowe: konkurencyjna i nowoczesna gospodarka, bogata i różnorodna infrastruktura, wysoka jakość życia.

3. Zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Pierwsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Morąg zostało uchwalone uchwałą nr XXI/193/00 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 14 czerwca 2000 roku. Studium sporządzono w trybie ówczasnie obowiązującej ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1994 r. nr 89, poz. 415 z późn. zm.). Podstawą prawną sporządzenia kolejnych zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta i gminy Morąg była obecnie obowiązująca ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. nr 80, poz. 717 z późn. zm.) Wprowadziła ona do studium treści z zakresu parametryzacji zasad zabudowy, jako element

polityki przestrzennej w kształtowaniu struktury urbanistycznej w obszarze jednostki samorządu gminnego, a treści dokumentu studium stały się wiążące dla sporządzenia planów miejscowych. Plany miejscowe zaś zostały objęte obowiązkiem zgodności ze studium. Ustawa dokonała też istotnej zmiany w instrumentach planistycznych wprowadzając dwie równorzędne instytucje prawne lokalizacji inwestycji: plan miejscowy (jako akt prawa miejscowego) oraz decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (jako decyzję administracyjną) na terenach nieobjętych obowiązującym planem miejscowym. Poniżej przedstawione zostały w kolejności chronologicznej uchwały zmieniające powyższe studium:

- uchwała nr L/680/06 Rady Miejskie w Morągu z dnia 26 lipca 2006 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Morąg w zakresie systemu komunikacji w mieście oraz wprowadzenia terenów zamkniętych ich strefy ochronnej na terenie miasta i gminy,
- uchwała nr XV/227/07 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg, obszary wiejskie w obrębach geodezyjnych: Niebrzydowo Wielkie, Gulbity, Bogaczewo, Żabi Róg, Wilnowo, Tątlawki,
- uchwała nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg obszar miasta i obszary wiejskie,
- uchwała nr L/797/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg obszar miasta.

Analiza art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdzie został określony zakres studium wskazuje, że obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie w pełni obejmuje aktualny zakres przepisów obecnie obowiązującej ustawy.

4. Zmiany prawne w otoczeniu planowania przestrzennego

W okresie od opracowania ostatniej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmującej obszar wiejski gminy Morąg uległo zmianom część przepisów prawa materialnego mającego wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej gminy. Do tych głównych przepisów należą m.in. ustawy: prawo ochrony środowiska, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, prawo budowlane, prawo wodne, ustawa o drogach publicznych, prawo geologiczne i górnictwo, ustawa o gospodarce nieruchomościami oraz niedawno uchwalona ustawa o rewitalizacji. Dodać do tego należy obowiązującą od 15 listopada 2008 r. ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. Nr 199, poz. 1235 z późn. zm.), która na skutek dyrektywy UE wprowadziła obowiązek postępowań środowiskowych (wg wymogów tej dyrektywy) na każdym etapie zamierzeń inwestycyjnych, poczynając od studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy na pozwoleniu na budowę kończąc.

4.1 Zmiany uwarunkowań w zakresie ochrony przyrody

W okresie od uchwalenia ostatniej zmiany studium obejmującej obszar wiejski gminy Morąg podjętej uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r., na obszarze gminy Morąg wystąpiły zmiany w zakresie przepisów regulujących poszczególne obszary chronione na jej terenie. Zasięg przestrzenny terenów objętych ochroną przyrodniczą przedstawiony został na rysunku zatytułowanym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg. Obszary wiejskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Skala 1:25 000”, stanowiącym załącznik do powyższej uchwały. Kolejna zmiana studium przyjęta uchwałą nr L/797/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 7 listopada 2014 roku nie obejmowała zmiany powyższego załącznika, jednak w tekście jednolitym studium wskazano aktualne na dzień jej sporządzenia zmiany w zakresie przepisów regulujących występujące obszary chronione na obszarze gminy Morąg. Poniżej przedstawiono występujące na omawianym obszarze formy ochrony przyrody wraz z obecnie obowiązującymi aktami prawnymi je regulującymi.

4.1.1 Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Gmina Morąg leży w zasięgu czterech obszarów chronionego krajobrazu są to:

- **Narieński Obszar Chronionego Krajobrazu** - o powierzchni 7984,4 ha, położony na terenie na terenie gmin Miłakowo - miasto, Morąg - obszar wiejski, Łukta, Miłakowo - obszar wiejski, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 148 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Narieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. nr 179),
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego** - o powierzchni 30143,4 ha, położony na terenie na terenie gmin Miłomłyn - miasto, Iława, Zalewo - obszar wiejski, Morąg - obszar wiejski, Miłomłyn - obszar wiejski, Ostróda (gm. miejska), Markusy, Elbląg, Pasłęk - obszar wiejski, Ostróda, Małdyty, Rychliki, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione uchwałą nr VII/127/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru

Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Warm. – Maz. nr 74, poz. 1296),

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich** - o powierzchni 29941,7 ha, położony na terenie gmin Miłomłyn - miasto, Morąg - obszar wiejski, Miłomłyn - obszar wiejski, Łukta, Ostróda (gm. miejska), Olsztynek - obszar wiejski, Ostróda, Gietrzwałd, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. nr 179, poz. 2635),
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej** - o powierzchni 8019,5 ha, położony na terenie gmin Godkowo, Wilczęta, Morąg - obszar wiejski, Pasłęk - obszar wiejski, Pasłęk - miasto, Miłakowo - obszar wiejski, Małdyty na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 104 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2572).

Powyższe akty prawne regulujące kwestie ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu na terenie gminy Morąg zostały uwzględnione w tekście jednolitym obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Obszary chronionego krajobrazu zostały również wskazane na rysunku „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg. Obszary wiejskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Skala 1:25 000”, przyjętego uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r., jednak podstawą ich wyznaczenia było rozporządzenie nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego nr 52, poz. 725 z dnia 14 kwietnia 2003 r.). W przypadku zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg wskazane jest uszczegółowienie przebiegu ich granic.

4.1.2 Obszary Natura 2000

Obszar Natura 2000 – program sieci obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Na terenie gminy Morąg położony jest fragment obszaru Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Uroczysko Markowo”(PLH280032). SOOS położony jest na terenie trzech gmin Godkowo, Miłakowo - obszar wiejski i Morąg – obszar wiejski. Powyższy obszar Natura 2000 został uwzględniony w tekście jednolitym obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nie został on jednak wyznaczony na rysunku „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg. Obszary wiejskie.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Skala 1:25 000”, przyjętym uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r. W przypadku zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg wskazane jest jego wyznaczenie na rysunku studium.

4.1.3 Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. W gminie Morąg w postaci użytków ekologicznych objęto:

- **Gorzeń Duży** - jezioro śródleśne o pow. 0,78 ha w obrębie Słonecznik, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 39 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Gorzeń Duży" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. nr 105, poz. 1672),
- **Gorzeń Mały** - małe jezioro śródleśne o pow. 0,46, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 56 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Gorzeń Mały" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz.1689),
- **Rozlewisko Morąskie** - ostoja wielu rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych o pow. 121,63 ha, w obrębie Jędrychówko, na którym obowiązują rygory zagospodarowania ustanowione rozporządzeniem nr 25 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Rozlewisko Morąskie", (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. nr 105, poz. 1658).

Powyższe akty prawne regulujące kwestie ochrony przyrody na użytkach ekologicznych na terenie gminy Morąg zostały uwzględnione w tekście jednolitym obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Użytki ekologiczne zostały również wskazane na rysunku zatytułowanym „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg. Obszar miasta. Skala 1:5000” przyjętym uchwałą nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2014 r. oraz rysunku „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg. Obszary wiejskie. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Skala 1:25 000”, przyjętym uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r. zgodnie z obowiązującymi na dzień sporządzenia powyższych załączników aktów prawnych dotyczących przytoczonych użytków ekologicznych.

4.1.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Morąg znajduje się 8 obiektów (w tym 1 na obszarze miasta) uznanych przez Wojewodę za pomniki przyrody. Pomnikami przyrody są pojedyncze drzewa, ich skupiska, głązy i aleje. W okresie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym nie ustanowiono

nowych pomników przyrody. Istniejące pomniki przyrody zostały uwzględnione w tekście jednolitym obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4.2 Zmiany uwarunkowań w zakresie ochrony zabytków

Głównym aktem prawnym regulującym zasady ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2014 r. 1446 z późn. zm.), która stanowi podstawę prawną ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce. Określa ona przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków. Ponadto wykonywanie zadań w zakresie kultury i ochrony zabytków jest ustawowym zadaniem samorządów. W art. 7 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) zostały określone zadania własne gminy związane z zaspokajaniem zbiorowych potrzeb wspólnoty obejmujące właśnie ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.

Jednym z obowiązków nałożonych przez ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na gminy jest uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. Temu zadaniu ma służyć m.in. gminna ewidencja zabytków, którą Burmistrz prowadzi w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru,
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków,
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Nowelizacją ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 18 marca 2010 roku zmieniono treść art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego, który stanowi, że w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Gminna ewidencja zabytków winna podlegać okresowej aktualizacji, polegającej m.in. na wykreśleniu z niej obiektów nieistniejących oraz gruntownie przebudowanych (zmiana bryły budynku, układu i wielkości otworów okiennych, skucie wystroju elewacji etc.), a także uzupełnianiu o wpisy do rejestru zabytków, nowe ustalenia naukowe dotyczące uzupełniania i weryfikacji wykazu zabytków i stanowisk archeologicznych na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 21. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez

gminy. Zabytkowe obiekty w gminie Morąg zostały wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Tym samym zgodnie z uchwałą nr XLVI/725/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29 maja 2014 r. przyjęty został Program Opieki nad Zabytkami gminy Morąg na lata 2014-2018. Opracowanie i uchwalenie gminnego programu opieki nad zabytkami nie powinno być traktowane jedynie jako realizacja przez gminę zadania ustawowego. Program ma bowiem służyć rozwojowi gminy poprzez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania zabytków na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne. Ustalenia tego programu uwzględnia się również w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Morąg posiada znaczne zasoby dziedzictwa kulturowego, z których wiele cennych objętych objęto działaniami rewitalizacyjnymi i restauratorskimi. Działania związane z rozwojem gminy są oparte na jej zasobach i walorach. Istotne jest zatem wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego jak i środowiska kulturowego. Najwięcej zabytków o najwyższym priorytecie zlokalizowanych jest w mieście Morąg - aktualnie miasto posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg. Ustala on zasady zagospodarowania i metody kształtowania ładu przestrzennego oraz spójności rozwoju miasta to jest: powiązań funkcjonalno - przestrzennych, spójności jako ciągłości historycznej, spójności społecznej i ekonomicznej.

Nadrzędnym celem polityki gminnej w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami powinno być zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, jego ochrona przed degradacją oraz efektywne zarządzanie zabytkami poprzez działania dążące do poprawy ich stanu technicznego, ich odbudowy, adaptacji i rewitalizacji. Osiągnięcie tego celu pozwoli w pełni wykorzystać potencjał związany z posiadanym lokalnym dziedzictwem kulturowym. Do działań realizujących ochronę obiektów zabytkowych na terenie gminy Morąg należy zaliczyć:

- zamieszczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich zaleceń dotyczących zasad ochrony zabytków,
- ścisła współpraca władz, właścicieli oraz użytkowników obiektów zabytkowych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- zahamowanie oraz niedopuszczenie do procesów zniszczeń obiektów zabytkowych polegających na rozbiórce budynków, robotach ziemnych, wysypywaniu śmieci i tworzeniu składowisk na zabytkowych terenach zielonych, wycince starodrzewia,
- popularyzacja rodzimych tradycji, zabytków i kultury,
- adaptacja obiektów zabytkowych z zachowaniem walorów i wartości historycznych z równoczesnym realizowaniem celów edukacyjnych, poznawczych, turystycznych i naukowych,
- korzystanie z funduszy i programów unijnych.

4.3 Zmiany uwarunkowań w zakresie rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz.1777) ustanawia przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, jako jej fakultatywne zadania własne. Powyższa ustawa wprowadza również szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które dotyczą także dokumentów w trakcie ich opracowania niezależnie od fazy opracowywanego dokumentu. Uszczegółowia ona dotychczasowe zasady projektowania np. ustalając przeznaczenie terenu lub określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu, organ waży interes publiczny i interesy prywatne, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania, a także analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.

W przypadku sytuowania nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni następuje poprzez:

- kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego;
- lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;
- zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów;
- dążenie do planowania i lokalizowania nowej zabudowy:
 - na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. nr 17, poz. 141), w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,
 - na terenach położonych na obszarach innych niż wymienione powyżej, wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy położonych na tych obszarach; przy czym w pierwszej kolejności na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy, przez co rozumie się obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy.

Zgodnie z uchwałą nr XVIII/262/16 Rady Miejskiej w Morągu przyjęty został Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Morąg do roku 2023, w którym zostały wskazane dwa obszary

zdegradowane o dominujących negatywnych zjawiskach. Obszar zdegradowany musi charakteryzować się spójnością urbanistyczną, w związku z czym na wskazanych obszarach zdegradowanych mogą znajdować się również te ulice, które samodzielnie nie wyróżniają się zjawiskami negatywnymi, jednak wokół nich dominują zjawiska, które bezpośrednio lub pośrednio negatywnie wpływają na te ulice. Wskazanymi obszarami zdegradowanymi przeznaczonymi do rewitalizacji są:

- **obszar rewitalizowany Zatorze** - zajmujący powierzchnię 0,71 km², co stanowi 11,45% ogólnej powierzchni miasta. Zamieszkuje go 1 383 osób tj. ok. 10 % ogólnej liczby mieszkańców. Od północy granicą obszaru jest granica administracyjna miasta Morąg, od zachodu ulica Krasieńskiego i Aleja Wojska Polskiego, od wschodu ulice Stefana Żeromskiego i Śląska, a od południa tory kolejowe,
- **obszar rewitalizowany Śródmieście** - zajmujący powierzchnię 0,47 km², co stanowi 7,58% ogólnej powierzchni miasta. Zamieszkuje go 2 472 osób, tj. 17,8% ogólnej liczby mieszkańców. Od północy ograniczony jest ulicą Dworcową, od wschodu ulicą 11 listopada i Kujawską, od południa ulicą Zamkową i Rozlewiskiem Morąskim, natomiast od zachodu ulicą Szpitalną.

Cele rewitalizacji oraz kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji zostały wypracowane wspólnie dla obu obszarów rewitalizowanych, ponieważ zdiagnozowano w nich te same problemy w sferze społecznej, tj. nasilenie zjawisk: ubóstwa, bezrobocia, przestępczości, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Celem głównym jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Osiągnięcie celu głównego możliwe będzie dzięki realizacji katalogu celów strategicznych (wraz celami operacyjnymi) obejmujących: reintegrację społeczną, funkcjonalną i estetyczną przestrzeń, wysoką jakość środowiska.

4.4 Zmiany uwarunkowań w zakresie prawa geologicznego i górniczego

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnictwo (tj. Dz.U. z 2015 nr poz. 196 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny oraz obszar udokumentowanego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ponadto obszary złóż kopalin, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną

bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Uwzględniając powyższe przepisy należy w szczególności zwrócić uwagę, że obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Morąg nie uwzględnia wszystkich udokumentowanych złóż kopalin występujących na omawianym terenie. Uwaga ta dotyczy zarówno tekstu jednolitego studium wraz rysunkiem obszaru miejskiego gminy Morąg przyjętego uchwałą nr L/797/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 7 listopada 2014 roku oraz zmiany obejmującej obszar wiejski gminy Morąg podjętej uchwałą nr XXI/354/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26 czerwca 2008 r. W 2014 r. zostały udokumentowane złoża Żabi Róg I oraz Bramka Wschód XI/1, które wraz z innymi udokumentowanymi złożami na terenie gminy Morąg powinny zostać zaktualizowane nie tylko w tekście, ale również na rysunku studium.

Problemem do rozwiązania w ewentualnej zmianie studium gminy jest jej położenie w zasięgu potencjalnego występowania złóż gazu łupkowego.

4.5 Zmiany uwarunkowań w zakresie usług i sieci telekomunikacyjnych

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 880 z późn. zm.), która określa m.in. zasady lokalizowania regionalnych sieci szerokopasmowych oraz innej infrastruktury telekomunikacyjnej wskazane jest uwzględnienie w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymogów wynikających z przedmiotowej ustawy. W szczególności zgodnie z art. 46 ust. 1 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie mogą ustanawiać zakazów a przyjmowane w nich rozwiązania nie mogą uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi. Uwzględnienie ww. regulacji w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ma na celu zapewnienie ustawowej (art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) spójności ustaleń studium z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych dla realizacji polityki przestrzennej w studium. Tym samym rekomenduje się wprowadzenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg zapisów mających na celu zabezpieczenia technicznej i przestrzennej dostępności do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej.

Istotna zmiana w zakresie usług i sieci telekomunikacyjnych wiąże się z realizacją projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej” obejmującego m.in. gminę Morąg. Dzięki niemu przewiduje się wzrost liczby inwestycji związanych z doprowadzeniem infrastruktury do

odbiorców końcowych w tym klientów indywidualnych i przedsiębiorstw. Tym samym ograniczone zostanie zjawisko tzw. „wykluczenia cyfrowego”.

V. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym:

- lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.

Analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu pozwala na określenie tendencji w zagospodarowaniu przestrzennym, co w konsekwencji daje podstawy do opracowania nowej dokumentacji planistycznej. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz pozwolenia na budowę, powyższe decyzje odgrywają istotną rolę w procesie budowlanym.

W dalszej części opracowania przedstawiona została analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu na terenie gminy Morąg w latach 2013 - 2015 ze wskazaniem, które obszary podlegają największej presji inwestycyjnej oraz kierunek zamierzeń budowlanych.

1. Analiza wydanych decyzji o warunkach zabudowy w gminie Morąg w latach 2013-2015

Decyzje o warunkach zabudowy wydawane są w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla zmiany zagospodarowania terenu polegającej na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych, a także zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Inwestycje, które nie zostały zakwalifikowane do inwestycji celu publicznego, podlegają wydaniu decyzji o warunkach zabudowy.

W latach 2013 – 2015, pomimo licznych obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Morąg wydano 390 decyzji dotyczących postępowań związanych z ustaleniem warunków zabudowy. W przeważającej większości rozpatrzone zostały one pozytywnie. Najwięcej decyzji wydano w 2014 r., a najmniej w 2013 r. Liczbę wydanych decyzji w zakresie objętym analizą na obszarze gminy Morąg przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 6. Liczba wydanych decyzji dotyczących postępowań związanych z ustaleniem warunków zabudowy w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Lp.	Przedmiot decyzji	Rok			Razem
		2013	2014	2015	
1.	ogółem	96	150	144	390
2.	zmiana wydanej decyzji	22	16	12	50
3.	przeniesienie wydanej decyzji	6	5	4	15
4.	odmowa wydania decyzji	5	6	1	12
5.	umorzenie	11	8	12	31
6.	pozostałe decyzje przyjęte do dalszej analizy	52	115	115	282

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg

Z dalszej analizy wyłączono decyzje przenoszące warunki zabudowy na rzecz innej osoby oraz zmieniające uprzednio wydane decyzje o warunkach zabudowy, które w większości dotyczyły budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Kilkanaście postępowań nie zostało zakończonych wydaniem decyzji o warunkach zabudowy m.in. z powodu wycofania wniosku. W ciągu trzech lat dwunastokrotnie odmówiono wydanie decyzji o warunkach zabudowy, które dotyczyły budowy budynków mieszkalnych, zmiany sposobu użytkowania gruntu z leśnego na rolny, budowy instalacji fotowoltaicznej.

Przyjęte do analizy decyzje o warunkach zabudowy zostały podzielone ze względu na cel zamierzenie inwestycyjnego tj. budynki mieszkalne, budynki gospodarcze i magazynowe, obiekty rolne, zmianę sposobu użytkowania, przebudowę, legalizację oraz inne obiekty. Zróżnicowanie tychże decyzji przedstawiono w **tabeli nr 7**.

Tabela nr 7. Liczba decyzji o warunkach zabudowy ze względu na cel zamierzenia inwestycyjnego w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Lp.	Cel zamierzenia inwestycyjnego	Rok			Razem
		2013	2014	2015	
1.	budynek mieszkalny jednorodzinny	16	26	29	71
2.	budynek mieszkalny jednorodzinny wraz gospodarczym	3	10	11	24
3.	budynek mieszkalny w ramach zabudowy zagrodowej	2	7	2	11
4.	budynek gospodarczy, magazynowy, garaż	4	5	4	13
5.	obiekty rolnicze	2	4	13	19
6.	przebudowa/rozbudowa budynków	7	19	14	40
7.	zmiana sposobu użytkowania	8	10	4	22
8.	legalizacja	-	-	7	7
9.	Inne	10	34	31	75
10.	Razem	52	115	115	282

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg

Pod względem rodzaju inwestycji największym zainteresowaniem inwestorów cieszy się budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. W ciągu ostatnich 3 lat wydano 71 decyzji

o warunkach zabudowy dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Można zauważyć, że z roku na rok wzrasta ich liczba. Ponadto wydano również decyzje dla zabudowy budynkiem mieszkalnym jednorodzinym wraz z budynkiem gospodarczym oraz dla budynków jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej. W związku z powyższym łączna liczba decyzji, które związane są budownictwem mieszkalnym jednorodzinym wyniosła 106. Dużą grupę stanowią decyzje wydane dla innych obiektów (zwłaszcza w 2014 i 2015 r.), wśród których dominuje budowa pomostów rekreacyjnych. Na kolejnym miejscu znalazły się decyzje związane z rozbudową bądź przebudową istniejących budynków. Przebudowa oznacza wykonywanie robót budowlanych, w wyniku, których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów. W następnej kolejności występują decyzje związane ze zmianą sposobu użytkowania obiektu. Stosunkowo mało decyzji wydano w sprawach dotyczących budynków gospodarczych i magazynowych. Najmniejszą grupę decyzji stanowią legalizacje (związane z pomostami rekreacyjnymi).

W celu zobrazowania rozkładu przestrzennego ruchu budowlanego na terenie gminy Morąg w ostatnich trzech latach dokonano analizy rozmieszczenia wydanych decyzji dotyczących warunków zabudowy według obrębów geodezyjnych.

Tabela nr 8. Liczba decyzji dotyczących warunków zabudowy według obrębów geodezyjnych w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Lp.	Obręb	Rok			Razem
		2013	2014	2015	
1.	Antoniewo	3	5	2	10
2.	Bogaczewo	3	3	19	25
3.	Bożęcín	1		3	4
4.	Bramka	7	9	8	24
5.	Chojnik	1	1	5	7
6.	Gubity	-	1	-	1
7.	Gulbity	-	-	-	-
8.	Jędrychówko	2	1	5	8
9.	Jurki	2	18	15	35
10.	Kalnik	2	4	1	7
11.	Kretowiny	3	28	8	39
12.	Królewo	1	1	1	3
13.	Kruszewnia	4	3	3	10
14.	Łączno	3	7	9	19
15.	Maliniak	1	4	2	7
16.	Markowo	2	-	1	3
17.	Niebrzydowo Wielkie	2	-	1	3
18.	Nowy Dwór	3	4	1	8
19.	Raj	-	3	1	4
20.	Rolnowo	-	2		2
21.	Ruś	1	2	1	4

22.	Słonecznik	5	6	11	22
23.	Strużyna	1	5	1	7
24.	Tątlawki	1	-	3	4
25.	Wenecja	1	-	1	2
26.	Wilnowo	-	2	5	7
27.	Złotnia	2	4	6	12
28.	Żabi Róg	1	2	2	5
29.	Razem	52	115	115	282

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg

W analizowanym okresie najwięcej decyzji wydano dla obrębów Kretowiny i Jurki. Wszystkie decyzje dla obrębu Kretowiny związane są były z budową bądź legalizacją pomostu rekreacyjnego. Natomiast w obrębie Jurki przeważają decyzje związane z budownictwem mieszkaniowym jednorodzinym. Dla obrębu Jurki nie opracowano miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a bliskość miasta Morąg mogła wpłynąć na liczbę wydanych decyzji dla tego obrębu. Dużą ilość decyzji o warunkach zabudowy zidentyfikowano dla obrębów Bogaczewo i Bramka. W obrębie Bogaczewo podobnie jak w Kretowinach decyzje w większości są związane z budową pomostów (19 z 25 decyzji). W obrębie Bramka liczba wydawanych decyzji utrzymuje się na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich lat. Dla tego obrębu cele inwestycyjne są zróżnicowane (m.in. budynki mieszkalne, gospodarcze). Kolejne obręby generujące najwięcej decyzji to Słonecznik i Łączno, w których można zauważyć niewielki wzrost liczby decyzji w kolejnych latach. W obrębie Łączno przeważają decyzje związane z budową budynków jednorodzinnych, natomiast w obrębie Słonecznik cele są zróżnicowane. Następne w kolejności pod względem liczby wydanych decyzji to obręby: Złotnia, Antoniewo i Kruszewnia. Najmniej decyzji wydano w obrębach: Gulbity, Gubity, Wenecja i Rolnowo.

Uwzględniając wyniki powyższej analizy należy stwierdzić, że objęcie terenów o zwiększonej presji inwestycyjnej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego pozwoli w większym stopniu kształtować samorządowi lokalnemu przestrzeń w tym decydować o przeznaczeniu poszczególnych terenów.

2. Analiza wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Morąg w latach 2013-2015

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego jest wydawana w przypadku, gdy teren pod inwestycję celu publicznego nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Inwestycja celu publicznego to działanie o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.). Cele publiczne dotyczą m.in. inwestycji drogowych, kolejowych,

innych związanych z infrastrukturą techniczną, ochroną środowiska, zabytków, obiektów związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, urzędzeń przesyłowych, obiektów związanych z bezpieczeństwem publicznym i państwa, złóż kopalin, obiektów szkolnych, leczniczych. W przypadku gdy wniosek o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczy inwestycji, której lokalizacja, zgodnie z przepisami odrębnymi, może nastąpić wyłącznie w oparciu o ustalenia planu miejscowego, organ odmawia wszczęcia postępowania.

W tabeli nr 9 przedstawiono zestawienie wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2013 - 2015. W celu usystematyzowania tychże decyzji podzielono je na 4 kategorie.

Tabela nr 9. Liczba wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego ze względu na rodzaj obiektu w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Lp.	Rodzaj obiektu	Rok			Razem
		2013	2014	2015	
1.	budynek użyteczności publicznej	1	2	1	4
2.	budowle i urządzenia infrastruktury technicznej	12	10	17	39
3.	drogi (w tym parkingi i chodniki)	3	0	5	8
4.	inne	3	2	2	7
5.	Razem	19	14	25	58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg

Na obszarze gminy Morąg w latach 2013-2015 wydano łącznie 58 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Najwięcej powyższych decyzji wydanych zostało w 2015 r., a większość dotyczyła budowy infrastruktury technicznej, co jest również charakterystyczne dla lat pozostałych. Należy podkreślić, że spośród 39 decyzji w analizowanym okresie związanych z budową infrastruktury technicznej, 26 decyzji dotyczyło budowy linii kablowych obejmujących często także budowę oświetlenia. Duża liczba tego rodzaju decyzji może się przyczynić do polepszania warunków prowadzenia działalności gospodarczej (zwiększania poziomu infrastruktury technicznej) oraz wpływa pozytywnie na rozwój gminy, nie zagrażając przy tym istotnie ładowi przestrzennemu. Inwestycje związane z budową infrastruktury technicznej przyspieszają rozwój obszarów niezagospodarowanych oraz podnoszą standard życia mieszkańców.

Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego nie są wydawane tak często jak decyzje o warunkach zabudowy. Liczba przedmiotowych decyzji na terenie gminy Morąg związanych z budową budynków użyteczności publicznej, dróg oraz innych inwestycji utrzymywała się na zbliżonym poziomie w ciągu ostatnich trzech lat.

Przeprowadzono analiza obejmująca wydane decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego lokalizacji wykazała, że w ciągu ostatnich trzech lat najczęściej decyzji wydano w obrębie Słonecznik (10), Antoniewo (8) oraz Bramka (8). W analizowanych latach

w 10 obrębach nie wydano żadnych decyzji - są to głównie obręby na obrzeżach gminy, w znacznej odległości od miasta Morąg. Należy również podkreślić, że ze względu na specyfikę inwestycji polegających na budowie infrastruktury technicznej, część decyzji obejmuje więcej niż jeden obręb, co znalazło odzwierciedlenie w **tabeli nr 10** przedstawiającej liczbę wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z podziałem na obręby w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 10. Liczba wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z podziałem na obręby w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Lp.	Obręb	Rok			Razem
		2013	2014	2015	
1.	Antoniewo	3	3	2	8
2.	Bogaczewo	-	-	2	2
3.	Bożęcin	-	-	1*	1
4.	Bramka	5*		3*	8
5.	Chojnik	-	1	2	3
6.	Gubity	-	-	-	0
7.	Gulbity		-	-	0
8.	Jędrychówko	2	1		3
9.	Jurki	-	2	3	5
10.	Kalmik	-	-	-	0
11.	Kretowiny	-	-	-	0
12.	Królewo	1	-	-	1
13.	Kruszewnia	2	-	-	2
14.	Łączno	2	-	2	4
15.	Maliniak	-	3	-	3
16.	Markowo	-	-	-	0
17.	Niebrzydowo Wielkie	-	-	-	0
18.	Nowy Dwór	1			1
19.	Raj	1*	1	1	3
20.	Rolnowo	-	-	-	0
21.	Ruś	-	-	-	0
22.	Słonecznik	1	3	6	10
23.	Strużyna	-	-	-	0
24.	Tątlawki	-	-	1*	1
25.	Wenecja	-	-	2	2
26.	Wilnowo	-	-	1*	1
27.	Złotnia	-	-	-	0
28.	Żabi Róg	2	-	1	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg,

* decyzja obejmująca również inny obręb

VI. Analiza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Najskuteczniejszym instrumentem kształtowania ładu przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dają one gwarancję realizacji polityki określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Poniżej przedstawione zostały obowiązujące na dzień sporządzenia niniejszego opracowania miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta i gminy Morąg.

Tabela nr 11. Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Morąg.

Lp.	Tytuł miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Uchwała Rady Miejskiej	Dziennik Urzędowy	Podstawa prawna uchwalenia planu miejscowego	Aktualna powierzchnia objęta planem miejscowym [ha]*
1.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w zakresie budownictwa letniskowego w rejonie wsi Barteżek obręb Słonecznik	Uchwała Nr XXIII/160/96 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.03.1996 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 14, poz. 141 z dnia 26.04.1996 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	40,7
2.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w zakresie budownictwa turystycznego w obrębie geodezyjnym Gulbity	Uchwała Nr XXIII/159/96 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.03.1996 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 14, poz. 140 z dnia 26.04.1996 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	6,5
3.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w zakresie budownictwa letniskowego w rejonie wsi Ruś	Uchwała Nr XXIII/161/96 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.03.1996 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 14, poz. 142 z dnia 26.04.1996 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	14,6
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w zakresie budownictwa turystycznego w obrębie geodezyjnym Bogaczewo	Uchwała Nr XXIII/158/96 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.03.1996 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 14, poz. 139 z dnia 26.04.1996 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	9,6
5.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg (w zakresie zabudowy mieszkalno-usługowej i letniskowej w części Kretowiny wieś oraz w zakresie zabudowy turystycznej i letniskowej – w części Kretowiny II) w obrębie geodezyjnym Kretowiny	Uchwała Nr XXXVI/219/97 Rady Miasta w Morągu z dnia 26.03.1997 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 13, poz. 155 z dnia 25.04.1997 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	26,9
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Bogaczewo	Uchwała Nr LV/317/98 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 17.06.1998 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Olsztyńskiego Nr 16, poz. 2008 z dnia 17.06.1998 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	11,7
7.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Kretowiny	Uchwała Nr X/121/03 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 21.05.2003 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 83, poz. 1216 z dnia 13.06.2003 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	0,3

Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Morąg

8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum usługowego na Półwyspie Kretowiny w gminie Morąg	Uchwała Nr XLII/576/05 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28.12.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 24, poz. 542 z dnia 08.02.2006 r.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (z uwzględnieniem art. 85. ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	1,7
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębach geodezyjnych Bramka i Żabi Róg	Uchwała Nr XXXIII/459/05 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.04.2005 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 67, poz. 938 z dnia 07.06.2005 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	204,1
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ruś, gmina Morąg	Uchwała Nr XLV/613/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29.03.2006 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 62, poz. 1148 z dnia 12.05.2006 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	212,0
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy rekreacyjnej, turystycznej i rolniczej w miejscowości Kretowiny w gminie Morąg	Uchwała Nr XLV/641/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26.04.2006 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 81, poz. 1422 z dnia 22.06.2006 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	67,3
12.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębach geodezyjnych Bramka i Żabi Róg	Uchwała Nr XIII/179/07 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 25.10.2007 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 196, poz. 2511 z 17.12.2007 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	1,6
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkalnej, usługowej, rekreacyjnej i rolniczej w miejscowościach Niebrzydowo Wielkie i Gulbity w gminie Morąg	Uchwała Nr XX/342/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29.05.2008 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 113, poz. 188 z dnia 23.07.2008 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	526,9
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Wilnowo	Uchwała Nr XXVII/443/08 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29.12.2008 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 28, poz. 505 z dnia 25.02.2009 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	424,0
15.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębie Bogaczewo w gminie Morąg	Uchwała Nr XXX/490/09 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26.03.2009 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 69, poz. 1118 z dnia 25.05.2009 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	322,3
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Gubity	Uchwała Nr XLVI/766/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 26.08.2010 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 158, poz. 2023 z dnia 07.10.2010 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	72,1

Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Morąg

17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg, w obrębie geodezyjnym Żabi Róg	Uchwała Nr VI/44/11 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 24.02.2011 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 51, poz. 826 z dnia 22.04.2011 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	398,6
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębie geodezyjnym Bogaczewo	Uchwała Nr VI/45/11 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 24.02.2011 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 51, poz. 827 z dnia 22.04.2011 r.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	63,0
19.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ruś, gmina Morąg, zatwierdzonego uchwałą nr XLV/613/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29 marca 2006 r.	Uchwała Nr XXI/307/12 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28.06.2012 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19.09.2012 r. poz. 2516	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	23,0
20.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu eksploatacji odkrywkowej złoża naturalnego w obrębie Tątlawki w gminie Morąg	Uchwała Nr XXX/444/13 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28.02.2013 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28.01.2014 r. poz. 323	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	37,9
21.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu gminy Morąg w miejscowości Kretowiny	Uchwała Nr XXXV/522/13 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29.08.2013 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26.02.2014 r. poz. 997	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	131,1
22.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg	Uchwała Nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30.12.2014 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18.02.2015 r. poz. 701	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	1063,7

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Morąg, * powierzchnia szacunkowa*

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pokrywają całe miasto Morąg oraz względnie duży obszar wiejski gminy Morąg. Obejmują one łączną szacunkową powierzchnię wynoszącą ok. 3660 ha, co stanowi ok. 11,8% powierzchni całej gminy Morąg. Taką sytuację należy ocenić, jako umiarkowanie korzystną w kontekście realizacji polityki przestrzennej określonej w studium gminy. W szczególności należy zwrócić uwagę na objęcie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Morąg wraz z terenami do niego przyległymi charakteryzującymi się występującą w ostatnich latach znaczną presją inwestycyjną. Powyższe tereny zlokalizowane są od strony zachodniej miasta wchodząc w skład części obrębów geodezyjnych Bramka i Kruszewnia. Tereny te ograniczone przez drogę wojewódzką nr 527 oraz drogę powiatową nr 1180N przeznaczone są przede wszystkim na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a w mniejszym stopniu na cele zabudowy usługowej z mieszkalną i zabudowy usługowej. Z kolei tereny ograniczone od południa linią kolejową oraz od północy drogą powiatową nr 1178N oraz drogą gminną nr 150033N przeznaczone są w przedmiotowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów. Tereny o charakterze inwestycyjnym zlokalizowane w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg, mimo

położenia poza jego granicami ewidencyjnymi, stanowią rezerwę terenów bezpośrednio z nim związaną. Warto podkreślić, że ostatnia sporządzana zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Morąg została zatwierdzona uchwałą nr III/20/14 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 30 grudnia 2014 r., a od tego czasu nie wystąpiły istotnie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym terenów położonych w jej granicach.

Wszystkie pozostałe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie lub w pobliżu zbiorników wodnych. Pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego występuje niemal w całości, z wyjątkiem fragmentów stanowiących enklawy leśne, na terenach graniczących z linią brzegową jeziora Narie. Tereny te charakteryzują się wysokimi walorami krajobrazowymi, o czym świadczy również położenie ich w znacznym stopniu w zasięgu Narieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Należy przy tym zaznaczyć, że na obszarze objętym analizą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane są również w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich. Poszczególne tereny w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakteryzują się zróżnicowanym przeznaczeniem, jednak ich lokalizacja w sąsiedztwie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych wiąże się w dużym stopniu z funkcją rekreacyjną i turystyczną. Mimo atrakcyjnej lokalizacji tereny, dla których zostały uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego charakteryzują się w części dość dużymi rezerwami przeznaczonymi pod zabudowę. Świadczyć to może o ewentualnej konieczności w przyszłości rewizji terenów przeznaczonych na cele inwestycyjne, obejmujących również tereny poza uchwalonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a wyznaczonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Morąg (kwestią do rozważenia jest również położenie części terenów w studium w zasięgu możliwego oddziaływania garnizonowych obiektów szkoleniowych). W tym kontekście należy przytoczyć wymogi wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777) wskazanymi we wcześniej części niniejszego opracowania wraz ze zmianami art. 10.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzającymi konieczność przeprowadzenia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz określenie zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt. 1 tejże ustawy na podstawie przeprowadzonego bilansu:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz terenów wyłączonych spod zabudowy.

Ewentualna rewizja terenów przeznaczonych pod zabudowę z uwzględnieniem przeprowadzonego bilansu terenów w zmianie studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg może stanowić podstawę do sporządzenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmiany dotychczas obowiązujących. Wskazuje się przy tym na konieczność preferencji dla nowych inwestycji, które uruchomią znaczny potencjał gminy zawarty zarówno w warunkach społecznych jak i w istniejącym zainwestowaniu.

Do niniejszego opracowania została wykonana mapa poglądowa (załącznik nr 1), która na ujednoliconym rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg przedstawia pokrycie jej obszaru planami miejscowymi. Na podstawie tej mapy widać, że tereny północne i zachodnie gminy Morąg przewidziane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pod rozwój przestrzenny nie są pokryte planami miejscowymi. W związku z powyższym należy dążyć do zwiększenia pokrycia powierzchni gminy Morąg miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego stanowiącymi podstawowe narzędzie kształtowania ładu przestrzennego. Pozwoli to na ograniczanie zagospodarowania terenu, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na mocy art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. zachowują moc do czasu uchwalenia nowych planów, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2003 r. Moc prawną zachowują tylko miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone po dniu 1 stycznia 1995 r. w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Utrzymanie w mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych na podstawie już nieobowiązującej ustawy, wynika z przyjętej przez ustawodawcę zasady ciągłości planowania. Oznacza to, że pełnią one w systemie zagospodarowania przestrzennego taką samą funkcję i powodują takie same skutki prawne, jak akty planowania uchwalone na podstawie nowej ustawy, będąc bezpośrednią podstawą prawną do wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Na obszarze gminy Morąg obowiązuje osiem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których podstawą prawną sporządzenia była ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum usługowego na Półwyspie Kretowiny w gminie Morąg zatwierdzony został uchwałą Nr XLII/576/05 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 grudnia 2005 r. już w takcie obowiązywania ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednak zgodnie z art. 85 ust. 2 tejże ustawy do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w stosunku, do których podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzania planu oraz zawiadomiono o terminie wyłożenia tych planów do publicznego wglądu, ale postępowanie nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone pod rządami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym posiadają w części ustalenia adekwatne do wymogów obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Treść tych ustaleń jest jednak bardziej ogólna i nierozwinięta o wymagane wskaźniki określone w aktualnie obowiązującej ustawie. Wprowadzone ustaleniami ww. planów miejscowych zasady i warunki zagospodarowania terenu nie pozwalają w pełni na realizację inwestycji zgodnie z wymogami przepisów z zakresu gospodarki przestrzennej. Jak zostało wspomniane ustawodawca pozwala na zachowanie tych planów pomimo wprowadzenia w nowej ustawie zmian w zakresie treści i formy planów w stosunku do ustawy poprzedniej, w trybie, której zostały sporządzone. Niemniej jednak w zależności od dynamiki procesów inwestycyjnych wskazane może być sporządzenie zmiany powyższych planów miejscowych w celu zapewnienia ich spójności zgodnie z wymogami obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Pozostałych czternaście miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zostało uchwalonych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu przestrzennym i zagospodarowaniu przestrzennym. Wymagany zakres projektu planu miejscowego w części tekstowej i graficznej, uwzględniając w szczególności wymogi dotyczące materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa, standardów oraz sposobu dokumentowania prac planistycznych określony został w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powyższe rozporządzenie nie uległo dotychczas zmianie pozostając tym samym cały czas aktualne dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z kolei w części zmieniły się przepisy dotyczące elementów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określonych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. m.in. w zakresie wyznaczania maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji. Niemniej jednak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pozostają wciąż obowiązujące.

2. Analiza wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planów miejscowych

Treść miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego często musi godzić wiele różnych interesów, zachowując przy tym potrzeby funkcjonalności, rozwoju i estetyki. Będąc podstawowym elementem planowania przestrzennego, powinien być dostosowany do zmieniających się warunków gospodarczych, społecznych i ekologicznych.

W związku z powyższym do końca lutego 2016 roku do Urzędu Miejskiego w Morągu wpłynęło 75 wniosków o opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

lub zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W rozbiciu na poszczególne lata złożono wnioski w liczbie:

- w 2014 r. – 29 wniosków,
- w 2015 r. – 37 wniosków,
- w 2016 r. – 9 wniosków.

Wnioskodawcy różnie formułowali swoje zamierzenia, część wskazywała na konkretne przeznaczenie terenów, część na zmianę poszczególnych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pod względem wnioskowanego przeznaczenia wnioski dotyczyły:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- zabudowy mieszkalno - usługowej,
- zabudowy letniskowej, rekreacyjnej i mieszkalno - rekreacyjnej,
- zabudowy usługowej,
- zabudowy przemysłowej,
- infrastruktury technicznej,
- lokalizacji farmy elektrowni wiatrowej i elektrowni fotowoltaicznej.

W przeważającej części złożone wnioski dotyczą wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej. Związane są ze zmianą w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenów rolnych, zabudowy rekreacyjnej, zieleni parkowej lub terenu górniczego. Drugą podstawową grupę stanowią wnioski złożone w celu zmiany przeznaczenia z terenów leśnych wyłączonych z zabudowy lub terenów rolnych na tereny przeznaczone na cele zabudowy rekreacyjnej. W następnej kolejności kierowano przede wszystkim wnioski dotyczące przeznaczenia terenów na cele zabudowy mieszkalno – usługowej. Wśród pozostałych wniosków należy zwrócić uwagę przede wszystkim na zgłaszaną potrzebę dopuszczenia tymczasowych rozwiązań odprowadzenia ścieków w postaci zbiorników bezodpływowych lub przydomowej oczyszczalni ścieków do czasu doprowadzenia gminnej kanalizacji sanitarnej, wnioskowane rozszerzenie części terenów przeznaczonych pod budownictwo przemysłowe w sąsiedztwie miasta Morąg oraz podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Chojnik z przeznaczeniem terenów pod realizację farmy elektrowni wiatrowych. Należy przy tym podkreślić, że wniosek dotyczący farmy elektrowni wiatrowej został uwzględniony i z dniem 25 listopada 2015 r. podjęto uchwałę nr XIX/191/15 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wnioskowanego przeznaczenia.

Najwięcej wniosków w zakresie objętym analizą złożono dla terenów położonych w obrębach: Ruś (30%) oraz Kretowiny (20%). Są to obręby położone nad jeziorami. Większość wniosków w tych obrębach dotyczyła zmiany przeznaczenia z funkcji rekreacyjnej na budownictwo mieszkalne lub z terenów wyłączonych z zabudowy na zabudowę rekreacyjną.

Również dla obrębu Morąg wpłynęło kilka wniosków, które dotyczyły zmiany przeznaczenia terenów na cele zabudowy mieszkaniowo jednorodzinnej lub mieszkalno–usługowej. W następnej kolejności wnioski złożono dla obrębów Bogaczewo, Gulbity i Wilnowo, również położonych wzdłuż jezior (zmiana przeznaczenia z terenów rolnych). Dla większości obrębów nie złożono żadnych wniosków, bądź pojedyncze ilości. Podsumowując można zauważyć, że największe zapotrzebowanie zmian występuje na terenach atrakcyjnych krajobrazowo oraz mieście Morąg.

Biorąc pod uwagę przesłanki zawarte w poprzednich częściach niniejszego opracowania należy uwzględniać wnioski o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które mogą przyczynić się do wzmocnienia gospodarczego gminy oraz zaspokoić potrzeby lokalnej społeczności i nie pozostaną w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Podjęte uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na ocenę polityki przestrzennej gminy wpływa również stopień realizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, dla których podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powyższe uchwały zawarte zostały w **tabeli nr 12**. Pierwsze trzy uchwały podjęte dnia 27 września 2006 r. obejmują drogi gminne na odcinku ich przebiegu przez tereny byłego pasa kolejowego i zgodnie z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg stanowią one element układu dróg gminnych. Dwie uchwały intencyjne dotyczą sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla farm wiatrowych w obrębach geodezyjnych Słonecznik, Wenecja i Bożeń oraz Chojnik. Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębach geodezyjnych Bramka i Żabi Róg związane były z ustaleniem nowego przeznaczenia terenów na cele obszaru i terenu górniczego oraz na cele zabudowy zagrodowej i drogę wewnętrzną. Powody niesporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie powyższych uchwał są różnicowane i dotyczą m.in. aspektów ekonomicznych i prawnych.

Tabela nr 12. Wykaz uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Morąg.

Lp.	Uchwała w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1.	Uchwała Nr LII/694/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.09.2006 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg, w obrębie geodezyjnym Jędrychówko (droga gminna nr 150035 N)

2.	Uchwała Nr LII/695/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.09.2006 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg, w obrębie geodezyjnym Jędrzychówko (droga gminna nr 150034 N)
3.	Uchwała Nr LII/696/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 27.09.2006 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg, w obrębie geodezyjnym Słonecznik
4.	Uchwała Nr XXVIII/461/09 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 29.01.2009 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gm. Morąg w obrębach geodezyjnych Słonecznik, Wenecja, Bożęcín.
5.	Uchwała Nr XLI/659/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 25.03.2010 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w obrębach geodezyjnych Bramka i Żabi Róg.
6.	Uchwała Nr XIV/191/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 25.11.2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Morąg, w obrębie geodezyjnym Chojnik.

Źródło: Urząd Miejski Morąg.

VII. WNIOSKI

W wyniku przeprowadzonej analizy można przedstawić następujące wnioski:

- obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg w szczególności w części dotyczącej obszaru wiejskiego wymaga aktualizacji w związku ze zmianami w obowiązujących przepisach prawa, w tym ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz związanych z zagospodarowaniem przestrzennym innych ustaw odrębnych,
- z przeprowadzonych analiz wynika, że obecnie obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morąg może wymagać zmian w zakresie wyznaczenia terenów przewidzianych pod rozwój przestrzenny oraz zmniejszenia rezerw w istniejących jednostkach osadniczych oraz ich sąsiedztwie, ograniczając je do uzupełnień zabudowy w ramach istniejącej zabudowy wsi,
- w zależności od stopnia zagospodarowania oraz presji inwestycyjnej w granicach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w trybie ustawy z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, wskazana może być ich zmiana i sporządzenie zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte są głównie tereny o wysokich walorach krajobrazowych zlokalizowane w sąsiedztwie zbiorników wodnych ze szczególnym uwzględnieniem jeziora Narie we wschodniej i południowo-wschodniej części gminy Morąg. Wskazane jest sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla innych obszarów gminy w szczególności jednostek osadniczych o zwiększonej presji inwestycyjnej,
- należy dążyć do obejmowania terenów, dla których wydawana jest znaczna liczba decyzji o warunkach zabudowy, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,

- wskazane jest uwzględnianie wniosków o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które mogą przyczynić się do wzmocnienia gospodarczego miasta i gminy oraz zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności i nie pozostaną w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa. Wskazana jest również ich selekcja pod kątem odległości wnioskowanych terenów przewidzianych pod zabudowę od jednostek osadniczych i możliwości wyposażenia ich w infrastrukturę techniczną z istniejących w danej miejscowości systemów,
- miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzonymi w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pokryte jest ok. 3548 ha gminy (wraz z miejscowym planem zagospodarowania obszaru miasta Morąg), co stanowi ok. 11,4% powierzchni gminy miejsko-wiejskiej Morąg. W związku z tym można przyjąć, że terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzonymi na podstawie ww. ustawy przybywało średnio ok. 273 ha rocznie. Po odjęciu powierzchni miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru miasta Morąg o powierzchni ok. 1064 ha, który był kilkakrotnie zmieniany statystycznie pokrywanych było rocznie ok. 191 ha powierzchni analizowanego obszaru. Utrzymanie powyższego tempa przyrostu powierzchni pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powinno zaspokoić potrzeby gminy związane z jej dalszym rozwojem.

VIII. DANE KOŃCOWE

1. Spis tabel

Tabela nr 1. Wskaźniki obciążenia demograficznego na obszarze wiejskim gminie Morąg w latach 2008 – 2014.

Tabela nr 2. Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego na obszarze wiejskim w gminie Morąg w latach 2008 – 2014.

Tabela nr 3. Sytuacja mieszkaniowa na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Tabela nr 4. Rozwój sieci wodociągowej na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Tabela nr 5. Rozwój sieci kanalizacyjnej na obszarze wiejskim gminy Morąg w latach 2008-2014.

Tabela nr 6. Liczba wydanych decyzji dotyczących postępowań związanych z ustaleniem warunków zabudowy w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 7. Liczba decyzji o warunkach zabudowy ze względu cel zamierzenia inwestycyjnego w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 8. Liczba decyzji dotyczących warunków zabudowy według obrębów geodezyjnych w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 9. Liczba wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego ze względu na rodzaj obiektu w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 10. Liczba wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z podziałem na obręby w gminie Morąg w latach 2013-2015.

Tabela nr 11. Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy Morąg.

Tabela nr 12. Wykaz uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Morąg.

2. Spis rysunków

Rysunek nr 1. Położenie gminy Morąg na tle wybranych ośrodków miejskich.

Rysunek nr 2. Rozmieszczenie jednostek osadniczych w gminie Morąg.

3. Spis wykresów

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców oraz gęstość zaludnienia w gminie Morąg – obszar wiejski w latach 2008-2014.

Wykres nr 2. Ludność obszaru wiejskiego gminy Morąg według płci w latach 2008 – 2014.

Wykres nr 3. Udział procentowy ludności wg ekonomicznych grup wieku na obszarze wiejskim w gminie Morąg w latach 2000 - 2008.

4. Spis załączników

Załącznik nr 1. Lokalizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na tle ujednoczonego rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (obszary wiejskie – kierunki zagospodarowania przestrzennego).

Opracował: mgr inż. Maciej Smółka